

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Controversiarvm Omnivm Hvivs Ævi Lvthero-Calvinisticarvm Libri Tres

Coppenstein, Johann Andreas

Mogvntiæ, 1627

LVI. Ecquæ debita sit Eucharistia Materia?

urn:nbn:de:hbz:466:1-35233

Actionem Cœnæ debere? Nos duas esse docemus, Benedictionem, Sacrificii; Manducationem, Sacramenti.

V. *Accipi, Benedici, Frangi*, sunt Sacrificii, seu, ad Esse Sacramenti faciūt. *Distribui, & Manducari*, ad Usū Sacramenti spectant; Atqui Essentia rei, & Usus eiusdem nullam habent necessariam connexionem: ergo neque in hoc Sacramento. Proinde diuerſæ sunt actiones Rei permanentis tam extra Usū, quam in Usū præsentis. Iam ut essentia illius est accidentarius; Usus manducationis ita & Reseruatiōis, Supplicationis. &c. est; ut sine quo sit Res nihilominus permanens ac per se subsistens. Hactenus ex Institutione probatio ducta est.

VI. Iam Baptismi & Eucharistiæ disparitas docet eandem Permanentiam. Quia in Baptismo non est Res permanens; sed Actio, quæ sit & dicatur Sacramentum: at in Eucharist. non est Actio, sed Res permanens, quæ sit Sacramentum. *De Baptismo*: quia non Aqua est Sacramentum sola; Non Forma super Aquam dicta; sed Actio per hæc circa baptizandum. Liquet. *De Eucharistia* verò: 1. Quia, *Modus loquendi* omnium is fuit, ut nemo Fractionem, aut Benedictionem, aut Distributionem, aut Manducationem, vocarit Eucharistiam; sed rem permanentem; Ut Iustinus, Panem sanctificatum, Cibum. &c. Quem dicunt Patres offerri, Confici, Portari. &c. quæ conueniunt Rei permanenti, non Actiōi: Quem conferunt etiam cum Verbo Incarnato. &c. 2. Actio nulla est, cui tota ratio Sacramenti conueniat: Nam *Manducatio* est suscipientium; at horum actio non constituit Sacramen-

tum. *Benedictio* seu *Consecratio* est Ministri, qui facit esse Sacramentum; sed non est ipsa illud. *Fractio & Distributio* non sunt signa gratiæ inuisibilis; ergo nec Sacramēta. At *Pani Consecrato*, ut rei permanenti, patet conuenire definitionem Sacramenti: ergo & est Sacramentū VII.

Docent idem S. Patres apud *Bell. l. 4. c. 4.*
DICO AD I iam liquet ex dictis.
AD II. Idagat ipse, quod rectè iudicandum: at contra it.

AD III. At istud solus dicit S. Iustinus: reliqui Asseruatiōem quoque iubēt, aut docent. 2. Christus nec detulit ad absentes Eucharistiam, nec iussit: unde iubet Kemnitius? &c.

AD IV. 1. S. Cyprianus corripit rudes Sacerdotes, ex simplicitate errantes contra Usū communem. 2. Mentitur alios Communi Consuetudini non consentisse. 3. Abrogatam fuisse etiam mentitur: Itemque & 4. Asseruatiōem Eucharistiam ad māducationem solam. *Bell. c. 15.*

QVÆSTIO LVII.

Ecqua debita sit Eucharistia Materia Panis?

LUTHBRANVS Illyricus *Cent. 11 cap 8* Schismaticorum in hoc & Latinorum ita d. tribuunt etiam dei Græcis. Hæc Lutherani & Zwingliani fermentatum putant apertorem azymo.

CALVINVS *Inst. l. 4 c. 17. § 4;* ita 1. Sum deque esse utro utaris. 2. Fermentatum sum durasse à Christo ad annum 125. 3. Alexandrum Papam instituisse azymum. Sic & Kemnitius *par. 2. ad Sess. 22 c. 7* Calvinista hinc fermentato utuntur omnes: Ut & Graeci Schismatici.

SVADENTISTIS. 1. Matth. 26. *Non in die festo. &c. sc. Paschæ. Marc. 15. Ioseph syndonem*

ne mercatus est; Mulieres, *Luc. 23.* pararūt aromata. Iudæi criminalem causam egerunt: quæ in festo vetita. *Ioann. 13. Ante diem Pascha.* *Ioann. 18. Non introierunt prætorium, ut manducarent Pascha.* *Ioann. 19. Erat autem parasceue Pascha.* Ergo die profano Cœna peracta est in fermentato.

2. Patesita docent ex *Deut. 16.* Agnum immolandum ad Vesperam luna XV. ergo Dominus XIV. cœnauit in fermento.

3. CALVINUS. Primitiua Ecclesia vsque ad Alexandrum vsa est fermentato in Cœna.

4. *Græci.* Dominus accepit Panem: at azymus non est panis: Et azyma, Iudæorum est; proinde in hac Cœnare est Iudaizare.

5. Pentecoste celebratur die quinquagesimo ab secunda azymorum: at eo anno venit Pentecoste in Dominica; ergo & secunda azymorum: ergo prima fuit feria VI. proinde Dominus cœnauit in fermento feria V.

AUTOR. Panis Azymus est Eucharisticus; vt in quo Dominus cœnauit Luna XIV. ad vesperam feriae V. cum qua incepit Luna XV. feria sc. VI. solennis Pascha. 1. Sic testis S. Scriptura in meo

Antichristop. 3. q. 23. 2. Omnes ferè S. Patres dicunt Christum celebrasse Pascha die XIV. vesperi, captumque noctu;

testibus Euangelistis, *Ioann. 13. Ant diem festum, sc. Luna XIV. sciens Iesus. &c.*

pridie Passionis. *Ioann. 18. Nobis non licet interficere, sc. ob festum diei XV. feriae VI.*

Ira Patres Chryl. Cyr. Aug. &c. 3. S. Patres dicunt occisum Christum ipso die solenni Pascha Luna XV. at hæc cœpit pridie vesperi, sicque *Gen. 1. Factum est vespere & mane dies primus.*

4. Asiani egerunt Pascha cum Iudæis: (teste *Cœcilio Nicano.*) Luna XIV. ad vesperam: vt & iudaizantes Quartodecimani. 5. Orthodoxi ideo, si Luna XIV. veniebat in Dominica, dicebant Pascha in se-

quentem Dominicam; vt & hodie; ne iudaizemus.

DICO AD I. Fuit ea quorundam sententia: at altera vicit, vt in festo crucifigeretur. Opera autem pietatis non prohibita erant in festo; sed seruilia, & in Sabbato maior quies erat præcepta, quàm in festo. Luna XIV. autem erat *Ante diem festum* artificialem, sc. feriae VI. Et hæc XV. immolatos boues & oues manducabant Sacerdotes; qui Pascha sunt, *Deut. 6.* Agebantque eadem paraceuen in paschâ, sed non ante pascham: nam ad Sabbathum ea agebatur: *Ioann. 19. Propter parasceuen, ne remaneret in cruce Sabbatho.*

AD II. Quidam Patres, ad vesperâ, sc. mundi, intelligunt. Quidam Lunæ XV. vesperam; quâ & agnus typicus, & Christus est immolatus; qui pridie, initio Lunæ XV. finitâ XIV. cœnarat.

AD III. Dicit: at nullo docebit auctore; nam fingit. Leo IX. acerimus Lunæ XV. defensor vsus Ecclesiæ inde à S. Petro reperit; non ab Alexand. I. cœpit, qui sedit anno 121.

AD IV. Rebus iisdem vt cum Iudæis, non est iudaizare; sed eodem vt ritu & fine.

AD V. Pentecostes dies numerandi sunt à primo die profano azymorum: proin, si secundus azymorum incideret in Sabbathum, tunc à tertio numerabatur: Et sic accidit anno Christi passi.

QVÆSTIO LVIII.

An Materia Vini sit miscenda Aquâ ad S. Synaxin agendam?

LVTHERANI & Calvinistæ, ecu Armeni, nero meracissimo vtuntur in Cœna,

Qq abf-